

Koukku

Kuunnelma päihderiippuvuudesta

1. Int. Makuuhuone. Aamu.

Herätyskello soi makuuhuoneessa ja kuuluu Maurin vaivalloinen, muriseva herääminen. Mauri sammuttaa herätyskellon.

Mauri:

Ai saakeli, taitaa olla torstai. Olikohan tänään jotain? Maija on tulossa käymään iltapäivällä. Montako tuntia siihen on?

Viettelevä Riippuvuus:

Kukkuu!

Mauri:

Voi ei, sinä. Vastahan mä heräsin.

Viettelevä Riippuvuus:

Hyvää huomenta! Voi pientä, onksulla huono olo? Päänsärkyä?

Mauri:

Mä tiedän mitä sä yrität. Tänään mä en voi ottaa. Maija on tulossa käymään.

Viettelevä Riippuvuus:

Siihenhän on vielä kolme tuntia ja neljäkymmentä minuuttia!

Mauri:

Nytkö se alkaa.

Viettelevä Riippuvuus:

Kulta pieni. Sä tiedät oikein hyvin, että jos otetaan nyt ihan pienet, niin ehitään selvitä ennenkun Maija tulee.

Mauri huokaisee syvään.

Viettelevä Riippuvuus:

Hei, ei mitään hätää, otetaan mukavat pienet aamukahvin kanssa, niin tuntuu paremmalta. Eilisestä satsista jäi just sopivat.

Mauri:

Ai jäi?

Viettelevä Riippuvuus:

Jäi siitä just sen verran. Laitahan kahvi tippumaan. Kohta on parempi olo!

Mauri nousee sängystä, askelten ääniä. KahvinkeitTIMEN täyttämisen ääniä.

Mauri:

Ootsä ihan varma tästä? Mä en halua että se huomaa että oon ottanut jo aamupäivällä, mitä se siitäkin ajattelisi.

Viettelevä Riippuvuus:

Hei, kolme tuntia ja neljäkymmentä minuuttia. Me ollaan tehty tää monta kertaa. Sitäpaitsi, Maija tuskin haluaa tavata sua edes tossa kunnossa, ei millään pahalla! Otetaan ihan pienet nyt niin jaksetaan vähän siivotakin täällä. Eiks niin?

Mauri:

Emmä tiedä, on kieltämättä ihan saakelinmoinen päänsärky...

Viettelevä Riippuvuus:

Noniin. Voi pientä. Kyllä sun nyt täytyy vähän ottaa. Kyllähän sä oot ansainnut vähän piristystä!

Profeetta:

Huomenta.

Mauri:

Jaahas. No mitä?

Profeetta:

Sitä vaan tulin ilmoittamaan, että tänään on viimeinen tällainen aamu. Huomenna on ihan erilainen aamu. Huomenna alkaa ihan uusi elämä. Tänään on näin ja huomenna ihan toisin.

Mauri:

Onko näin?

Profeetta:

Kyllä, kyllä, aivan toisin. Huomenna kaikki on aivan toisin. Sano minun sanoneen. Nauti siis vielä tänään!

Mauri:

Hyvä on sitten. Mutta ihan pienet! Ja se jää sitten siihen!

Viettelevä Riippuvuus:

Juujuu! Onko kahvi valmista? Purkki on tuolla keittiön pöydällä.

Mauri kaataa kuppiin kahvia.

Mauri:

Selvä. Kaksi tippaa kahteen desilitraan kahvia. Sen pitäisi laskea jo parissa tunnissa...

Kuuluu kaksi pisaran tipahdusta.

Viettelevä Riippuvuus:

Laita kolme! Ettei vaan ole pahimmat laskut päällä kun Maija tulee.

Mauri:

Hyvä on. Laitetaan kolme.

Yksi pisaran tipahdus. Mauri sulkee purkin korkin. Hän hörppää kahvista ja huokaisee syvään. Hän hörppää uudelleen, ja vielä kerran.

2. Int. Suihku. Aamupäivä.

Suihkun ääniä. Mauri hyräilee suihkussa.

Kannustava Riippuvuus:

Mauri, mitä äijä hei!

Mauri:

Ai kappas, hei.

Kannustava Riippuvuus:

Mikä on meininki tänään häh? Mä kuulin että Maija on tulossa tänne käymään. Ihan mahtavaa hei!

Mauri:

Mä ajattelin jo että tästä tulee ihan hirveä päivä. Onneks sä tulit.

Kannustava Riippuvuus:

Hei äijä hei kuule, mä keksin, mä keksin!

Mauri:

No?

Kannustava Riippuvuus:

Siivotaan kerranki kunnolla koko tää kämpppä. Ja leivotaan! Vitsi eiks olis upeeta leipasta jotain pitkästä aikaa. Eiks niin Mauri, mitäs sanot?

Mauri:

Haluutko sä alkaa leipomaan?

Kannustava Riippuvuus:

Chiabattaa! Mikä kertois Maijalle paremmin, että meillä menee helvetin hyvin kuin se, että täällä tuoksuis vastaleivottu chiabatta. Mitä on mies mieltä?

Mauri:

No leivotaan chiabattaa.

Mauri sammuttaa suihkun ja kuivaa itseään pyyhkeellä.

Kannustava Riippuvuus:

Hitto Mauri sä oot kyllä hyvännäköinen kaveri. Kato nyt itteäs. Siinä mukamas vaivihkaa kuivattelet... Ysi mä sanoisin, tai ysi ja puol!

Deodorantin suihkautuksen ääni.

Mauri:

Hahah, niinkö?

Mauri avaa kylpyhuoneen oven ja pukee vaatteita päälle.

Kannustava Riippuvuus:

Mauri, muista mitä mä aina sanon sulle.

Mauri:

Niin?

Kannustava Riippuvuus:

Kun me ollaan yhdessä, meillä on ihan kaikki tsänssit tässä maailmassa!! Meillä on kaikki mahdollisuudet tehdä ihan mitä me halutaan.

Mauri:

Niin taitaa olla.

Kannustava Riippuvuus:

Ja tänään me tehdään maailman paras chiabatta. Mutta ensin, me siivotaan tää asunto. Alota noista tölkeistä.

Mauri:

Selvä.

Mauri kerää tyhjiä tölkkejä muovipussiin. Kannustava Riippuvuus hyräilee. Mauri pyyhkii pölyjä.

Kannustava Riippuvuus:

Jes! Ai että, nyt kiittää. Muista, Mauri. Sä pystyt ihan mihin tahansa. Niin kauan kun mä olen sun kanssa, mikään ei voi pysäyttää sua!

Mauri tiskaa tiskejä

Kannustava Riippuvuus:

Noniin! Sä oot kyllä mestari!

Mauri käynnistää imurin.

Kannustava Riippuvuus:

Jess! Sä oot kyllä niin tehokas! Ja tää kämppähän on ihan sairaan viihtyisä, ku täällä siivoaa!

Mauri sammuttaa imurin.

Kannustava Riippuvuus:

Eiköhän oteta vielä vähän.

Mauri:

Maija tulee tunnin päästä!

Kannustava Riippuvuus:

Niin?

Mauri:

Mä tiesin ettei mun olis alunperinkään pitänyt ryhtyä tähän. Hemmetti!

Kannustava Riippuvuus:

Ei lopeteta nyt, Mauri, meillä on niin hyvä meininki! Mä tiedän ettet sä halua tavata Maijaa ilman mua. Äijä on apaattinen ja pitkäveteinen ilman mua.

Mauri:

Se on kyllä totta.

Kannustava Riippuvuus:

Jes!

3. Int. Eteinen. Iltapäivä.

Ovikello soi. Mauri kompuroi avaamaan oven.

Maija:

Mooi...

Mauri:

Moikka! Terveluo, sisään vaan.

Maija riisuu takin ja kengät ja astelee olohuoneeseen.

Maija:

Jaahas. Täällä on siivottu.

Mauri

Mä leivoin chiabattaa! Se on vielä lämmintä.

Maija:

Huokaisee. Mauri...

Kannustava Riippuvuus:

Täh! Mitä se tulee tänne huokailemaan meille tolla tavalla.

Mauri:

Haluutko? Mä leikkaan palan.

Maija:

Sä oot ottanu.

Mauri:

Mitä? En ole.

Kannustava Riippuvuus:

Mistä se tiesi?

Maija:

Mä nään että sä oot ottanu.

Kannustava Riippuvuus:

Eikö täällä saa herranjumala siivota ja leipoa ja olla hyvällä tuulella ilman että heti aletaan syyttelemään.

Mauri:

Istu alas nyt. Otatsä kahvia?

Kannustava Riippuvuus:

Mitä ihmettä se edes sille kuuluu mitä me otetaan ja mitä ei. Tulee tänne vaan arvostelemaan.

Maija huokaisee taas.

Kannustava Riippuvuus:

Mauri hei, nyt äijällä kyllä kädet tärisee aikalailta. Keskity!

Maija:

Myöntäisit nyt vaan.

Mauri:

Eiku oikeesti...mä nukuin vaan vähän huonosti.

Kannustava Riippuvuus:

Kaada se kahvi siihen kuppiin jo! Äijä on tuijottanu sitä kuppia jo ties kuinka kauan.

Mauri kaataa kuppiin kahvia.

Mauri:

Hyvä on, hyvä on. Otin mä vähän.

Kannustava Riippuvuus:

Täh, mitä sä nyt...?

Maija:

No niin. Mauri mä oon -

Mauri:

Ja mä en nyt haluu kuulla mitään että ”mä oon huolissani susta” paasausta, okei?

Mä oon aikuinen ihminen ja mä saan käyttää mun rahat ja mun vapaa-ajan mihin mä haluan. Sitä paitsi-

Maija:

Sitä paitsi mitä? Mitä tällä kertaa?

Kannustava Riipuvuus:

Sano vaikka että hirvee stressi, hirvee stressi!

Mauri:

Mulla on ollu ihan hirveen stressaava viikko, streessaava koko kuukausi oikeestaan!

Kannustava Riippuvuus:

Niinpä! Äijällä on ollu nyt niin paljon kaikenlaista. Ja jos nyt vähän otat pientä piristävää niin ei se tarkoita että susta pitäsi jotenki heti olla huolissaan.

Mauri:

Ei musta tarvii olla.... huolissaan.

Maija:

Kun musta vaan tuntuu ettei mulla oo sitä mun veljeä enää. Me ei tehä enää mitään yhdessä. Mä vaan tuun tänne kattomaan että sä oot hengissä!

Kannustava Riippuvuus:

Ha! Se ei edes kysy, mitä sulle kuuluu. On siinä sisarus.

Maija:

Ja sitten mä joudun valehtelemaan mutsille sun puolesta. Kertoo miten sun työnhaku edistyy ja että me ollaan käyty kattomassa se uusin Marvel.

Kannustava Riippuvuus:

Mistä se nyt puhuu, hä? Se vaan haluaa tuntee ittensä paremmaks kun sä. Siitä varmaan tulee sille itelle parempi olo, eiks niin? Se haluaa tuntee et sen oma elämä on jotenki helvetisti parempaa.

Mauri:

Työnhaku edistyy kyllä, kiitos vaan kysymästä.

Maija:

Sä oot muuttunu. Sä oot nykyään tollanen haamu, tai jotenkin niin... etäinen.

Mauri:

Etäinen?

Kannustava Riippuvuus:

Ite se tulee tänne vaan haastamaan riitaa.

Maija:

Sulla on huumeriippuvuus, etkö sä jo huomaa sitä! Musta tuntuu etten mä haluu olla sun lähellä kun sä oot tollanen.

Mauri:

"Tollanen"?

Maija:

Niin. Tossa kunnossa.

Mauri:

Jaaha.

Kannustava Riippuvuus:

Äijä hei mä oon kyllä sitä mieltä että jos sillä ei oo muuta asiaa kun tulla tänne paasaamaan asioista jotka ei sille edes kuuluu niin ehkä sen ois parempi lähtee.

Mauri:

Mä luulen et sun pitää lähtee nyt.

Maija:

Mitä sä nyt..? Heitätkö sä mut pihalle?

Mauri:

Joo. Noniin. Laita vaan kengät takas jalkaan.

Kannustava Riippuvuus:

Ja jos se vielä miettii et miksei teijän välit oo niinkun ennen niin se voi syyttää ihan itteään siitä!

Maija pukee rivakasti kenkiä ja takkia päälle ja astuu rappuun. Ovi paukahtaa kiinni.

Kannustava Riippuvuus:

Jes! Vihdoin!

Viettelevä Riippuvuus:

Huh, Mauri pieni, ootko sä kunnossa? Sun varmaan pitäis ottaa ihan pari tippaa nyt. Toi oli varmasti rankka ja vaikea tilanne sulle.

Mauri:

Olihan se...

Profeetta:

Huomenna kaikki on toisin. Huomenna voit soittaa Maijalle ja selvittää kaiken. Huomenna elämä alkaa alusta, eikä tätä tapahdu enää koskaan. Älä siis huoli!

Kannustava Riippuvuus:

Mauri sä et ansaitse tollasta kohtelua. Maija ei ymmärrä tästä elämästä mitään. Se ei ymmärrä sua, ei oo koskaan ymmärtänyt, se ja sen mukamas tasapainoinen elämä...

Viettelevä Riippuvuus:

Noniin. Ei hätään. Otetaan vielä ihan pien—

Mauri:

Mitä nyt?

Viettelevä Riippuvuus:

Purkki on tyhjä.

Mauri:

Ei kai. Ei ei ei ei!! Miten se voi olla!

Viettelevä Riippuvuus:

Mauri, nyt täytyy ajatella ratkaisukeskeisesti.

Mauri:

Voi saakeli!! Mitä mä teen?

Viettelevä Riippuvuus:

Soita jollekki! Kyllä sulla nyt joku kontakti on.

Mauri:

Voisinhan mä tietysti yrittää soittaa Öögelle. Jos se sattuis olemaan mestoilla.

Viettelevä Riippuvuus:

Soita.

Mauri avaa puhelimensa ja kuuluu hälytyksääni.

Mauri:

Se ei vastaa. Voi helvetin helvetti se ei vastaa!!

Viettelevä Riippuvuus:

Soita sille toiselle. Sille jonka tapasit viime viikonloppuna.

Mauri:

En kyllä sille kehtais soittaa. Voi hemmetti. Ähhh, ei kai tässä mukaan auta.

Taas hälytysääni. Mauri rykäisee.

Mauri:

Moro! Mauri täällä, tota. Sä annoit sun numeron viime viikonloppuna. Joo, no niin oli kyllä. Naurahtaa. Niinpä. Kuule, aattelin sellasta kysäistä että ei sulla sattuis olla myydä yhtään. No yksi purkki varmaan riittäisi. Noo otetaan kaksi, mikäs siinä. Joo sopii, mulla menee tästä ehkä vartti siihen. Jes noniin, nähään, mooii.

Viettelevä Riippuvuus:

Jes!!

Kannustava Riippuvuus:

Äijä! Sehän kävi kätevästi. Eiköhän käydä kaupassa samalla, juhlistetaan vähän!

Mauri laittaa kengät jalkaansa ja pukee takin päälle. Hän lähtee ulos ovesta ja kävelee kadulla. Kuulua pientä liikenteen ääntä.

4. Ext. Kadulla. Alkuilta.

Mauri:

Käydään tossa automaatilla.

Kuulua Ottomaatin näpytys.

Profeetta:

Huomenna tulee uudet tuet ja alkaa uusi elämä! Nosta vaan rauhassa viiskymppiä. Se ei haittaa lainkaan. Huomenna tulee uudet tuet. Huomenna voi alkaa säästää.

Viettelevä Riippuvuus:

Onko se tuo tuolla?

Mauri:

On.

Maurin askeleita.

Mauri:

Hei. Viiskymppiä, niinhän sä sanoit? Jes. Näkyillään.

Kannustava Riippuvuus:

Jes!! Nyt kauppaan!

Mauri jatkaa kävelyä ja menee sisään Alepaan.

Mauri:

Mitäs me kaupasta?

Kannustava Riippuvuus:

Kaliaa! Ja jotain herkkuja!

Mauri, naurahtaen:

Jaahas. Okei. Tämän kerran.

5. Int. Maurin koti. Alkuiltä.

Mauri avaa avaimella kotiovensa ja astuu sisään. Hän laskee ostokset pöydälle ja ottaa puhelimen käteensä.

Mauri:

Mitäs... neljä vastaamatonta puhelua. Ääniviesti Maijalta.

Maija, ääniviestissä:

Hei, mulle jäi aika paska fiilis siitä tän päiväisestä. Voidaanko puhua vielä siitä?

Miten se työhaastattelu meni? Soita mulle.

Kannustava Riippuvuus:

Mikä haastattelu?

Mauri:

Ei saakeli, se haastattelu. Voi hemmetti! Mitä mä vastaan Maijalle?

Kannustava Riippuvuus:

Älä huoli, vastaa vaikka että ”hyvin”! Ei sen tarvi tietää.

Mauri:

Hhhmm.

Epätoivoinen Riippuvuus:

Voi vittu jätkä hei.

Mauri:

Ei. Mee pois!

Epätoivoinen Riippuvuus:

Eihän tästä tuu yhtään mitään. Sä oot niin helvetin surkea tyyppi, aina sama juttu.

Aina sama juttu!

Mauri:

Mä tiiän.

Epätoivoinen Riippuvuus:

Kerrankin saat kutsun haastatteluun niin ei, et tietenkään muista mennä sinne. Aina on jotain, nukut pommiin, oot laskuissa, aina on jotain. Eihän tästä tuu yhtään mitään. Hah! Mä tiiän että vuoden päästä ollaan edelleen täs samas tilanteessa. Tai viiden vuoden. Joka päivä sama rumba vaan alusta, vuodesta toiseen. Millään ei

oo mitään väliä paitsi seuraavalla fiksillä. Ei helvetti sun kanssas. Miten voi ihminen olla niin heikko.

Profeetta:

Vuoden päästä kaikki on aivan toisin! Vuoden päästä on työpaikka, on rahaa, on rutiinia. Kaikki muuttuu! Apua on saatavilla! Kaikki on vuoden päästä aivan toisin.

Epätoivoinen Riippuvuus:

Paskat mikään on muuttumassa. Sä oot niin sääliittävä tyyppi. Sä et saa itteäs edes hoitoon.

Viettelevä Riippuvuus:

Hei, eipäs nyt vaivuta epätoivoon. Kokeillaan tätä tuoretta erää vähän niin eiköhän kaikki muutu valoisammaksi! Mä luulen että saatiin tosi hyvää kamaa. Noniin!

Epätoivoinen Riippuvuus:

Niinpä niin. Tyypillistä. Joo, jatketaan vaan ihmeessä tätä kaman vetämistä niin eiköhän kaikki ongelmat sillä loppu... uskomatonta. Mauri, sä et koskaan tuu pääsemään tästä eroon. Et ikinä.

Viettelevä Riippuvuus:

Hei, ei ajauduta ihan noi syville vesille. Mauri, sä voit ihan hyvin ottaa nyt vähän. Se haastattelu on nyt ollutta ja mennyttä, ei auta muu kuin suunnata katse tulevaan! Sitäpaitsi, sä just ostit kaksi purkkia sitä hyvää ja tuoretta. Olis täysin ajan ja rahan hukkaa lopettaa nyt.

Mauri:

Hyvä on. Nyt kun sitä kerran tosiaan on..

Epätoivoinen Riippuvuus:

Mä niin arvasin tän. Sä oot paska jätkä Mauri.

Viettelevä Riippuvuus:

Shhh... noh, eipäs nyt. Kaikki on ihan hyvin. Katsotaanko vaikka leffaa samalla?

Mauri kaataa pari tippaa huumetta juomaansa ja ottaa hörpyn. Hän avaa television ja kuuluu elokuvan ääniä. Elokuvan äänet sekoittuvat Maurin mielessä kummalliseksi mössöksi ja hiljenevät pikkuhiljaa. Mauri on sammunut. Hän hengittää raskaasti hiljaisuudessa.

6. Int. Olohuone. Yö.

Epätoivoinen Riippuvuus, kiukkuisesti:

Mauri!! Herää. Et sä voi jumalauta tässä sohvalla taas nukkua.

Mauri:

Mä vannon, tää oli viimeinen kerta. Vika tällanen päivä. Huomenna ei voi käydä enää näin, tätä on jatkunu jo liian pitkään.

Epätoivoinen Riippuvuus:

Sä sanot noin joka helvetin ikinen ilta.

Lopputekstit:

Kuulostivatko kuunnelman äänet tutuilta? Jos tarvitset apua päihderiippuvuuteen, ota yhteyttä terveydenhuoltoon, kuntasi päihdepalveluihin tai lue lisää verkko-osoitteesta www.myllyhoitoyhdistys.fi.

Käsikirjoitus, ohjaus ja äänisuunnittelu: Kaamos Metsikkö. Rooleissa Minea Lång, Susanna Seppälä, Jessiina Nurmela, Otto Henriksson, Ola Blick ja Eeva Kaihola.

